

САДРЖАЈ

Хронологија једног протеста: Јединством до успеха	2 - 5
Интервју: Александар Павловић Технолошког вишка не сме бити!	6 - 9
Интервју: Славко Топалов Постигнут релативан успех	10 - 11
Стижу униформе	12
Завршени преговори са ММФ-ом: Договор на штету радника у јавном сектору	13
Од броја до броја: Радничка снага и друге приче	14
Крећу избори на свим нивоима: Изаберимо најбоље међу нама	15
Нова светска искуства: Приватизација није спас	16
Актуелно: Чувајте се новог грипа	17
Технологија дошла на ред	18
Поштаров лет: Пошта је велики систем	22 - 23

Лист Синдиката ПТТ Србије
(излази једанпут у три месеца)

Издавач:

Главни одбор Синдиката ПТТ Србије

Председник Издавачкој савешта:
Благоје Свркота

Главни и одговорни уредник:
Милорад Будимир

Редакција:
Београд, Косовска 47, Телефон (011) 3248 419
Факс: (011) 3223 413

Интернет:
www.sindikattptt.rs

Електронска пошта:
sindptt@bitsyu.net

Тираж: 2000 примерака

Примерак бесплатан

Штампа:
ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ - РЈ за издавачку делатност

РЕЧ УРЕДНИКА

Поштоване колеге, пред вама је 154-ти број Поштара у коме смо покушали да за вас обрадимо и пренесемо вам све битније синдикалне активности у Предузећу а и шире.

На првом месту је, наравно, извештај са протеста који су одржани у прерадним центрима у Београду, Нишу и Новом Саду, а који су изазвани непоштовањем Колективног уговора и Закључка Владе Србије о исплати зараде из добити радницама Поште.

Споразум до кога се дошло током преговора и по коме су радници добили, у просеку, по тридесет хиљада динара, углавном је оцењен позитивно код нашег чланства. Лош је битније што су синдикати коначно показали да могу направити озбиљне проблеме у функционисању компаније ако се крше договори и основна радничка права.

У овом броју још можете прочитати и интервјуе са челним људима нашег синдиката, Александром Павловићем и Славком Топаловим.

За вас смо анализирали нову полису осигурања и преносимо вам најбитније детаље и упутство како да остварите своја права.

Комисија нашег синдиката која се бави технолошким питањима била је активна и озбиљно се припремила за разговоре са технолозима у Предузећу. Део проблема које су они уочили и које покушавају да реше можете прочитати у овом броју.

И на крају, желим да вас још једном позовем на сарадњу, да нам шаљете текстове о дешавањима у вашим срединама и тако активно учествујете у креирању нашег листа.

ХРОНОЛОГИЈА ЈЕДНОГ ПРОТЕСТА

Јединством до успеха

Коначно се догодило – Синдикат је успео да организује и спроведе један успешан протест! Осим тридесет хиљада динара по запосленом, много је битније што смо успели да се поставимо као озбиљни преговарачи који су спремни на разуман договор, али и на то да направе озбиљан проблем у функционисању компаније ако преговори не иду како очекујемо.

Седам дана пре отпочињања блокада прерадних центара, из Министарства за телекомуникације и информационо друштво стигао нам је допис да радници Поште немају право да исплате зараду из добити – тада смо у новчаницима имали нулу. Након неуспешних преговора са пословодством приступило се петодневним блокадама прерадних центара које су завршене онда када је постигнут споразум по коме су сви наши запослени добили, у просеку, по тридесет хиљада динара. Има и оних који са тим нису задовољни, али сви ми који смо директно учествовали у преговорима, знамо да је то био максимум који се могао добити.

ПОЗИТИВАН ОДЈЕК У ЧЛАНСТВУ

Без обзира на критике злонамерних појединаца, генерално смо наишли на позитиван одјек у нашем чланству на све што смо урадили. Задовољни смо резултатом, али нам је жао што смо морали да блокирамо рад нашег предузећа, што је свакако изазвало одређену штету. Није нам то био циљ, али понављамо да нам, на жалост, није остављена било која друга могућност.

Једно је сигурно – није морало да буде тако. Није морало да дође до ескалације радничког незадовољства и за то, пре свега, одговорност лежи на пословодству компаније. Радници Поште већ дуже времена своје радне обавезе испуњавају у потпуности, а третирани су као грађани другог реда од стране своје државе, од стране свог власника – Владе Републике Србије. Некако смо се већ навикли и прихватили чињеницу да живимо у транзиционом друштву и да смо, не својом кривицом, уплетени у велику економску кризу која се, за велико чу-

Први дан протеста: Радници блокирају улаз у ГПЦ Београд

до, „ломи“ баш по нама. Већ смо се навикли и на то да се сва штедња и замрзавања зарада увек односе на нас (а понекад, имамо утисак – само на ПТТ!), те смо зараду из добити и позајмице прихватили и усвојили као категорије које нам повремено стање на текућим рачунима доведе на подношљив ниво. И таман смо се некако навикли на гимнастику и математику, очекујући најављене периодичне уплате, кад се неко досети да нам извуче „циглу из зида“ и све се за час срушило!

НИЈЕ БИЛО МУДРОСТИ

Да је било само мало мудрости, не би дошло до блокада поштанских центара и нарушавања односа унутар компаније. Штета која је начињена у пословању Поште током трајања протеста није занемарљива и свакако да нам то није била намера, јер, Пошта је ипак наша кућа.

А да је било памети и да се политика није умешала, био би то школски пример како смо од изгубљене позиције дошли до конкретне резултата. Да подсетимо,

Законом о привременом смањењу плата, односно зарада, нето накнада и других примања у државној администрацији и јавном сектору радници Поште стављени су у неравноправан положај у односу на друге грађане ове државе. Поднет је захтев за оцену уставности поменутог Закона, али то није одложило његову примену. Наше плате су враћене на јануарски ниво а цела зарада из добити је требало да буде уплаћена у буџет Републике Србије.

Наравно да нисмо седели скрштених руку, већ су започете активности које су на крају резултирале променом става владе, чиме смо дошли у позицију да део добити поделимо запосленима. Како тај проценат није био довољан да се исплата уради по моделу из претходних година, покренута је процедура за измену Колективног уговора, чиме смо обезбедили да се добит подели линеарно, што је у овој ситуацији била крајње солидарна одлука. Има наших колега са високом стручном спремом који су нас критиковали због тога,

али они очигледно не схватају да су поштоноше и шалтерски радници са средњом стручном спремом носиоци овог система. Обезбедили смо и одлуку Управног одбора Предузећа да се сав новац подели радницима. Треба рећи да смо све до 30. октобра имали одличну сарадњу са Управним одбором и генералним директом по питању исплате зараде из добити. Заиста су сви показали максимум разумевања и уложили велики труд да до исплате дође, па је општи утисак био да радимо заједнички и да резултат неће изостати.

ОБЕЗБЕЂЕН И ЗАКЉУЧАК ВЛАДЕ

Притисцима и лобирањем обезбедили смо и Закључак владе којим је прихваћен Анекс Колективног уговора у коме стоји да ће издвојена маса средстава за учешће запослених у добити послодавца за 2008. бити расподељена запосленима у 2009, у складу са оствареним часовима рада за 2008. годину. И таман кад смо мислили да је све готово и када смо, после одлично припремљеног „напада“, очекивали да поентирамо, уследио је мучан период ишчекивања „следећег четвртка“.

Тензија је лагано расла, као и притисак на синдикате да нешто предузму. Свакодневно се преговарало, све је већ било спремно за исплату и само се чекао дан када ће новац лећи на наше рачуне, а онда је уследио шок – из ресорног министарства је стигао допис да зарада из добити неће бити исплаћена запосленима већ да се целокупан износ уплати у републички буџет!

Свима који су седели у сали када је генерални директор прочитао допис из Министарства било је јасно шта следи. Био је то шамар свима нама, односно била је то шамарчина радницима Поште! Али, госпођа министарка је заборавила да батина има два краја. Радници Поште су узвратили и то на, за њих, сасвим неочекиван начин: уследиле су блокаде главних поштанских центара.

ДАН ПРВИ – БЛОКАДЕ ПОШТАНСКИХ ЦЕНТРА

На основу одлуке заједничког Штрајкачког одбора који су чинили

Председник Синдиката ПТТ Србије Александар Павловић

представници оба репрезентативна синдиката у нашем предузећу, 28. октобра започети су протести испред главних поштанских центара у Београду, Нишу и Новом Саду. Наш главни захтев био је поштовање ко-

показала као одличан потез. Пословодство је очекивало да кренемо са штрајковима упозорења и протестима испред Таковске. Али, ми смо ту лекцију добро научили и знамо да такав вид синдикалне борбе у овом случају и са оваквим незадовољством није био адекватан. Протести којима смо блокирали рад и практично парализовали поштански систем био је шок за пословодство. Треба истаћи и да је првог дана одзив наших чланова био изузетан, што је додатно дало озбиљност читавој ситуацији.

Дакле, могли смо да закључимо да је, и поред одређених мањкавости и чињенице да је све било организовано у великој журби, први дан протеста био пун погодак.

ДАН ДРУГИ – ДОГОВОР НИЈЕ ПОСТИГНУТ

На седници заједничког Штрајкачког одбора репрезентативних синдиката у Јавном предузећу ПТТ саобраћаја „Србија“, одржаној 29. октобра, донета је одлука да се на-

Прејегови у Шоку: Заједнички штрајкачки одбор и пословодство

лективног уговора и закључка Владе Републике Србије од 1. октобра ове године, по коме део добити предузећа треба да буде подељен запосленима.

Незадовољни радници су блокирали улазе у прерадне центре и нису дозвољавали дистрибуцију пошиљки. Већ првог дана било је јасно да се стратегија са блокадама пословања основне делатности

стави са протестима. Преговори са пословодством се се одвијали константно, али праве и озбиљне понуде за решавање проблема још увек није било. Незванично смо сазнали да се припремала одлука Управног одбора да се запосленима исплати, у просеку, по 18.400 динара.

Подсећамо да је већ постојала одлука тог истог Управног одбора да се

нашим радницима исплати целокупан износ зараде из добити, што је према нашој рачуници износило по 36.000 динара. Било је јасно да се на овај начин покушава уношење раздора међу запослене, уз наду да ће многи одустати од протеста и задовољити се са половином суме коју смо очекивали. Али, преварили су се.

ДАН ТРЕЋИ – ПРОТЕСТИ СЕ НАСТАВЉАЈУ

Управни одбор је заиста донео срамну одлуку да се запосленима, по основу зараде из добити, исплати само половина предвиђене суме. Процена стручних служби Предузећа била је да ће запосленима који су у 2008. имали остварени пун фонд часова бити исплаћен нето износ од око 18.400 динара, а процена пословодства је била да ће тиме зауставити блокаду прерадних центара. Представници оба репрезентативна синдиката у Управном одбору гласали су против ове одлуке, а запослени су својим поновним окупљањем јасно поручили шта мисле о њој.

И тог трећег дана протеста у ГПЦ Београд вођени су преговори са пословодством, али договор поново није постигнут. Одлучено је да се протести наставе до понедељка, за када је заказана нова седница заједничког Штрајкачког одбора, а пословодству је поручено да до тада изађу са понудом која би за већину наших чланова била задовољавајућа.

ДОГОВОРЕНА ИСПЛАТА ОД ПО 30.000,00 ДИНАРА!!!

У Београду је, према ранијем договору, 2. новембра одржана седница заједничког Штрајкачког одбора са представницима пословодства и након целодневних преговора договорено је да се запосленима наредног дана уплати 18.400 динара, а 10. новембра још по 11.600 динара. То је у збиру чинило суму од 30.000 динара до које се дошло током преговора – за-

иста максимална цифра до које се могло доћи у том тренутку.

Репрезентативни синдикати и генерални директор договорили су се и да у најкраћем могућем року

Организатори протеста у Новом Сагу

отпочну преговоре са надлежним министарствима око утврђивања масе средстава за зараде у оквиру доношења Плана пословања за 2010. годину. Покренута је и иницијатива да се побољшају услови рада у прерадним центрима, а кренуло се и са дефинисањем проблема у

У Нишу се дежурало целу ноћ

технологији.

Све у свему, можемо да закључимо да немамо разлога да будемо незадовољни. Ипак, много битније од свега је чињеница да је синдикат показао да има снагу и да се мора уважавати што представља добру полазну основу за преговоре о свим другим проблемима које имамо и који нас очекују.

БЕОГРАД

У ГПЦ Београд организатори протеста били су наши активисти **Драган Станковић** и **Златко Фабијан**. Поред проблема у организацији и непроспаваних ноћи кажу да су задовољни учињеним али упозоравају и на проблеме како се не би поновили: „Бавимо се синдикалним радом у време транзиције и сигурно је да ћемо поново бити у ситуацији да организујемо овакве активности, па је битно да анализирамо како је протест протекао и шта је било добро а шта лоше.

Генерално, идеја са блокадама прерадних центара је одлична и дала је резултат. Што би се рекло, заболело их је и дало нам позицију за преговарање.

Одзив је у почетку био солидан, али се сваког дана број људи који су долазили на протест смањивао. Није било лако стајати на хладноћи целу ноћ, али је још теже било носити се са проблемом алкохола. То нам је задао највише проблема, јер је тешко било избећи инциденте са људима који су конзумирали алкохол

у великим количинама. Било је и инцидентних ситуација са радницима који нису чланови синдиката и који су ту, очигледно, били да направе проблем и покваре читаву акцију. Ипак, изборили смо се са свим тим и богатији смо за једно велико искуство. На крају, битно је да смо успели и да смо показали

да можемо успешно да организујемо овакав вид синдикалне борбе,“ истичу они.

НИШ

У Нишу је, према речима наших активиста **Бојане Милојевић** и **Драгана Јовановића**, протест протекао без већих проблема: „Добро смо се организовали, одзив је био

добар а имали смо и помоћ од наших чланова из других радних јединица са регије који су организовано долазили и дежурали са нама. Прве ноћи смо имали покушај да се претовар пошиљака изврши изван поштанског центра, у објекту ауто-гараже, али смо брзом акцијом успели да се организујемо и да блокирамо и тај објекат тако да је протест те ноћи одржан на два места.

Када су увидели да са нама нема шале, одустали су од покушаја да нас преваре и схватили су да смо у великој предности јер имамо наше чланове у свим структурама предузећа, па самим тим и информације на основу којих можемо да одреагујемо. До краја је све функционисало беспрекорно, а чланство је углавном задовољно постигнутим резултатом."

НОВИ САД

Испред Синдиката ПТТ Србије главни организатори блокаде новосадског ГПЦ-а су били **Ратко Ристић** и **Зорица Зец**. По њиховим речима, протест је био веома успешан а посебно истичу висок ниво свести свих запослених, али и одличну сарадњу са колегама из синдиката Независност.

"Били смо у сталном контакту са колегама из београдског и нишког ГПЦ-а и координирали смо активности како би учинак протеста био што бољи. Атмосфера на протесту је била фантастична јер смо сви осетили да коначно радимо праву ствар и да ћемо успети да остваримо своје право. Свако вече су нам долазили колеге из других радних јединица са територије Војводине да заједно дежурамо. Људи су задовољни са овим што смо урадили и шта смо постигли. Многи нису веровали и драго нам је да смо успели да их разуверимо и покажемо да синдикат може да успе ако се добро организујемо и ако имамо подршку чланства. До виђења на неком новом протесту!", поручују они.

Милорад Будимир

ОД НОВЕ ГОДИНЕ ПРЕСТАЈЕ ДА ВАЖИ ЗАКОН О ПРИВРЕМЕНОМ СМАЊЕЊУ ПЛАТА

Плате у Пошти враћају се на јануарски ниво

Министар економије Млађан Динкић најавио је да ће од Нове године престати да важи Закон о привременом смањењу плата у јавном сектору, што практично значи да се плате свих запослених у администрацији и јавним предузећима враћају на претходни ниво. „Тај закон истиче 31. децембра ове године, што значи да се од Нове године плате свих запослених у тим секторима,

које су биле смањене, враћају на претходни ниво. Дакле, нема повећања, али криза је на измаку и нема даље потребе за овако ригидном мером", најавио је Динкић.

Што се плата у Пошти тиче, оне су у мају ове године смањене и враћене на јануарски ниво, што је тада значило смањење зарада за близу пет процената. Ако је веровати речима министра Динкића, онда очекујемо да по овом основу на почетку следеће године увећамо садашње плате за тих пет процената. Нисмо заборавили ни Бизнис план за ову годину, према коме је требало да наше зараде буду увећане за додатних осам процената. Тај план је, након доношења Закона о привременом смањењу плата у јавном сектору, стављен ван снаге, а шта ће са њим бити са-

да када Закон више не важи, видећемо (Можда ће закон који истиче заменити договор са ММФ-ом?).

Очекују нас разговори у Министарству финансија и тада ћемо тачније знати чему можемо да се надамо у 2010 години. Оно што је сигурно, то је да се нећемо тако лако предати и покушаћемо да за своје чланове извучемо максимум. О току преговора о повећању зарада бићете редовно обавештавани.

Иначе, министар Динкић је објаснио и да ће престанком важења поменутог закона, престати да постоји и посебан фонд солидарности, у који је до сада прикупљено око 1,2 милијарди динара. Државни секретар Министарства финансија Слободан Илић рекао је тим поводом да је до сада из фонда солидарности исплаћено око 614 милиона динара, највише за потребе социјално угрожених радника у предузећима која су штрајковала и у добром делу за расељавање нехигијенског насеља испод моста Газела у Београду. Ето, само да се зна да смо, поред осталог, финансирани и расељавање нехигијенских насеља по Београду. Коментар није потребан.

Млађан Динкић

ИНТЕРВЈУ: АЛЕКСАНДАР ПАВЛОВИЋ, ПРЕДСЕДНИК СИНДИКАТА ПТТ СРБИЈЕ

Технолошког вишка не сме бити!

Вишемесечна агонија око исплате зараде из добити запосленима у Пошти кулминирала је недавним протестом. О ефектима и донетим овом штрајку, који је, осим што је резултирао исплатом зараде, отворио и нека друга питања у односима синдиката и пословодства Предузећа, али и о изборима, односу с Владом Србије и ресорним министарством, те о још неким важним синдикалним питањима, разговарали са челним човеком Синдиката ПТТ Србије, Александром Павловићем.

– Штрајк је био и прошао. Зарада из добити огавно је на рачунима зајослених. Који су и какви ефекти и донети овог штрајка?

„Генерално, сматрам да можемо бити задовољни самим током протеста. Изузимајући неколико мањих инцидената, све је протекло у најбољем реду током тих неколико дана. С обзиром на то да практично нисмо имали никакве стратешке припреме за овај протест, да смо, на извештан начин, били увучени у њега, приморани да га одржимо, ипак смо њиме доста добили. Сматрам да на овај начин у овом моменту није могло више. Међутим, уколико се заврши само на овоме, на исплати зараде из добити, чијом је висином неко задовољан а неко не, уколико то буде једини домет овог штрајка и уколико не успемо да искористимо његову енергију, сматрам да ћемо бити на губитку. Ипак, чини ми се да смо успели да умножимо ефекте штрајка отварањем неких нових дијалога о конкретном решавању проблема запослених у главним поштанским центрима. Знамо да је потписан уговор за изградњу и адаптацију поштанских центара у Београду, Нишу и Новом Саду, али, док се наше колеге не уселе у нове објекте, треба и даље радити у постојећим. А негде фали грејалица, негде недостаје радни сто, негде треба окречити, негде фале контејнери да људи имају где да се огреју... Укратко, да „премосте“

време и нове поштанске центре који ће бити изграђени сачекају радећи у иоле хуманијим условима него сада.“

– Ово је први пут у прошеклих десет и више година да је штрајк – манифестација радничког незадовољства, организована на овакав начин. До сада смо имали штрајкове узорења, прошекли на улици, затварања шалтер сала. Први пут се десило да је технологија испрела процес и била мета прошекли. Какви су ефекти с ње стране?

„Ми смо били свесни штете коју ћемо нанети оваквим видом протеста. Ипак, гледали смо да та штета бу-

тивном односу јавности према нашим захтевима и таквим начинима протеста да и не говорим. Због тога смо морали да затворимо главне поштанске артерије, што се показало као ефикасно, јер је влада реаговала веома ефикасно и у најкраћем могућем року.“

ЈЕДИНО ДОСЛЕДНА ЈЕ – ВЛАДИНА НЕДОСЛЕДНОСТ

– Као један од конкретних ефеката мога би се смањити и то да је влада овог пута веома озбиљно схватила овакав вид прошекли и експресно одговорила на ваше захтеве?

Александар Павловић

де што је могуће мања. Нисмо имали превише времена, били смо заваравани одуговлачењем Владе Србије и празним обећањима која су нам давали. Непринципијелан став владе и непоштовање, односно пренебрегавање одлука Управног одбора ПТТ-а, натерали су нас да се одлучимо на овакав корак и овакав начин протеста. Да смо ишли на класично организовани штрајк са затварањем шалтер сала, највећу штету претрпели би наши клијенти. А и питање је колико би ефекта имао такав вид протеста, будући на време потребно да се он успешно организује. О нега-

„Имам утисак да су и у влади свесни да овакав однос власти према Пошти какав су имали до сада на најбољи начин илуструје некомпетентност, немоћ и неозбиљност извршне власти, јер није нама први пут да се одлуке УО преиначавају, а опште је познато да ниједна одлука УО није донета без сагласности владе. Подсећам, имали смо план пословања за 2009. годину и одлуку о повећању зарада за 8 одсто па је она укинута. Уместо осам, добили смо пет процената у априлу, па су нам и то смањили кад су замрзли плате. Имали смо обезбеђено до-

датно пензионо осигурање па нам је и то укинута са образложењем да је то нелегално, а затим су НИС и Телеком добили то исто. Подсећам да смо у октобру прошле године ступили у штрајкачке активности са захтевом да се одобри још један круг добровољног одласка, што је ултимативно одбијено уз образложење да треба стимулисати оне који остају да раде а не оне који одлазе из Предузећа, да би данас имали ситуацију да се ад хок доноси одлука о добровољном одласку и узима се половина новца од нашег дела зараде из добити, и да сада императивно мора бити добровољног одласка. Када смо ми захтевали, тада није могло, а сада мора. Више је него очигледно, а то је овај штрајк и показао, да ми са ресорним министарством немамо адекватну сарадњу. Неподељене симпатије министарства су на страни Телекома, а министарка и њени први сарадници нису показали довољно разумевања за наше проблеме. Стиче се утисак да је једина доследна ствар у односу Владе и ресорног министарства према нама јесте – недоследност.”

– Штрајк је показао и да два репрезентативна синдиката у Поштии моју јако добро, прецизно и креативно да сарађују и координишу своје активности, барем се икако утисак могао сачувати. Да ли је то зближавање и удруживање било само „у невољи“ или је резултат конципирано добрих односа двеју централа?

„Ми у принципу имамо добру сарадњу, онакву какву треба да имају два репрезентативна синдиката, иако се на терену вечито „на кантар“ мери када су односи два синдиката у питању. Дешава се да индивидуалне сујете и недостатак синдикалног искуства доводе до тога да се не стави проблем испред свега, али мислим да у овако озбиљним стварима, као што је то био овај штрајк, увек треба ићи заједно. Некоординисано деловање и индивидуална искакања сигурно доводе до дезоријентисања запослених.”

УЧИМО И НА ИСКУСТВИМА ДРУГИХ

– Колика сће користили искуства других синдиката у креирању начина борбе и метода деловања?

„На пољу синдикалног деловања у поштанском систему нема, на жалост, много иновације, баш као ни у самој поштанској организацији, генерално говорећи. Зна се углавном који су методи и начини борбе. Занимљиво је то што је у „Политици“, неколико дана пре нашег штрајка, објављен текст о протесту британских поштоноша који су своје незадовољство исказивали на веома сличан начин. Испало је као да смо ми „преписали“ начин борбе, али, верујте, као што су поштански системи свуда у свету устројени на готово идентичан начин, без обзира на степен технолошке развијености, тако су исто и методи синдикалне борбе скоро истоветни. Случај је хтео да сам ја Дејва Ворда, колегу чија је фотографија објављена уз тај текст а који је и један од организатора протеста, упознао пре две године и он ми је још тада најавио да ће крајем 2009. године имати велике протесте. Дакле, ако смо и хтели да „преписујемо“, имали смо пуне две године да то учинимо. Текст у „Политици“ и начин на који смо ми штрајковали тек су пука коинциденција. Осим тога, показују и колико се овде ствари дешавају ад-хок, колико је овде немогуће планирати ствари и за наредни месец. Но, кад већ говоримо о учењу на искуствима других, истакао бих ту пре свега сарадњу са колегама из Грчке, од којих, сматрам, можемо пуно да научимо. Ми нашу Конфедерацију слободних синдиката покушавамо да устројимо на начин на који је организована Свегрчка организација рада, чије чланице не креирају политичку вољу своје централе, већ управо обрнуто – централа је та која креира синдикалну политику, а синдикати чланови је извршавају. Заузврат, синдикати чланови иза себе имају велику, јаку организацију као гаранта у остваривању њихових права.”

– Помињање Конфедерације неминовно доводи и до ишћања њеног односа са Социјално-економским савешћом Владе Србије, са утврђивањем репрезентативности синдикалних централа, уопште, са новим дефинисањем односа на синдикалној сцени у Републици?

„Недавно смо са министром Љајићем имали нову рунду разговора управо на ове теме. Постојећи Социјално-економски савет, и такав какав је био (а био је лош и неадекватан), на волшебан начин је стављен ван снаге и практично укинута, будући да фактички нема ко да сазове седнице овог тела. Министру Љајићу смо предочили, и мислим и да је схватио, да за успешан дијалог са нама нису потребни, уз својој поштовање, никаква Унија послодаваца, већ нама треба отворен и директан дијалог са владом, чији је, уосталом, и наш менаџмент репрезент. Апсолутно се слажем с потребом трипартитног дијалога тамо где за њега има места, али у нашем случају, баш као и у случају свих предузећа у власништву државе, потребан је двопартитни дијалог – између представника синдиката и владе. Унија послодаваца треба да постоји као еснаф али, сложићете се, не може равноправан учесник у дијалогу, у нашем случају, бити неко ко заступа интересе послодавца који има 50 или 500 запослених у приватном сектору. Министар Љајић је обећао да ће подржати ову нашу иницијативу.

Мислим и да је моменат, будући да се у Србији већ дуже време дешавају само отпуштања, да се поново на дневни ред стави критеријум репрезентативности, јер укупан број приступница којима у овом тренутку баратају репрезентативне централе – УГС „Независност“, АСНС и СССС заједно са приступницама Конфедерације слободних синдиката, за готово дупло премашује укупан број запослених у Србији у овом тренутку. Дакле, време је да се приступнице ставе на сто, наново преброје и поново утврди репрезентативност синдикалних централа.”

ЗА НОВУ „КОНЦЕПЦИЈУ ИГРЕ“

– Синдикал ПТТ Србије огавно је донео одлуку о расписивању избора на свим нивоима, али су околности сјално доводиле до одлајања изборног процеса?

„Било је чак и прича о томе како се избори одлажу да би се мандат активним функционерима продужио за још месец-два. Довођењу приче о одлагању избора у овако ружну конотацију стварно нема места, јер нам је је заиста првенствено било стало да предузете штрајкачке активности ваљано спроведемо до краја, просто зато да бисмо изборима могло да посветимо онолику пажњу колику они заслужују и спроведемо их на прави начин. Мишљења сам да је тај, условно речено, губитак на времену, бољи него губитак на евентуалном квалитету у самом изборном процесу, а поготово у кадровском иновирању синдиката. Дакле, боље је и мало одоцнити, ако ће та доцња да доведе до избора квалитетнијих људи, него обавити изборе испуњавања форме ради. Потребно је, дакле, да свих 36 синдикалних организација достави записнике о извршеним изборима како би се могло приступити конституисању регионалних скупштина које бирају даље – Главни одбор и Скупштину Синдиката. Према некој динамици и нашим очекивањима, до краја марта би требало да буду конституисани синдикални одбори, у априлу и регионалне скупштине, а очекујем да ћемо ново синдикално руководство имати већ у првој декади маја, на изборној Скупштини Синдиката.“

– Кадровских иновација ће сигурно бићи. Најрављена је и нова организациона шема Синдикала. Колико ће предстојеће промене утицајати на, фудбалским речником речено, „концепцију игре“?

„Мислим да би, у кадровском смислу, идеално било направити спој искуства и младости, да дођу неки нови људи, свежа крв, али да се задржи и неопходан број активиста ко-

ји већ имају искуства. Колико ће то бити могуће остварити, видећемо, али сматрам да би таква „репрезентација“, да употребим и ја фудбалски жаргон, играла много боље и квалитетније, а сигуран сам да ће се те промене одразити и на „концепцију игре.“

– Да се, још једном, за тренушак враћимо на штрајк. На сјрану све пријужбе и замерке и на недовољну одлучност у истицању захтева и на одезање у преговорима, чини се да је ово први пут у дугом низу година да је један штрајк у ПТТ-у дао какве-такве, конкретне и релативно задовољавајуће резултате. Уврежено је мишљење да је довољно да ми поштари изађемо на улицу, појавимо се пред зградом Владе Србије, поазиварамо шалтер сале, викнемо 50 одсто и да ће се одмах тамо у Немањиној сви поилашићи и даћи, у најмању руку, 25 проценаша. А такав приступ се до сада и није показао као адекватан. Овај, нови метод пројекта, промена „концепције игре“, била она изнуђена или не, врло брзо је дао конкретне резултате?

И дан данас постоје људи који мисле да је улица место за решавање свих проблема, а гола сила и претња најбољи метод. Овај протест је донео више него сви претходни протести и то је чињеница. Срећна околност по нас је да овакав вид протеста није захтевао велику масовност а постигао је добре ефекте. И даље тврдим да нам масовност није јача страна; не треба очекивати ни на синдикалним изборима ништа већу излазност него на изборима у држави. И не треба нико да очекује да синдикат може да мобилише неке своје снаге у мери већој него што то држава може да уради. Али, не сме се пренебрегнути онај други, једнако значајан метод рада који је такође донео, и доноси, резултате. Много тога се код нас, успешно, решавало и за столом, у преговорима са пословодством и представницима владе. У овим временима напросто више није могуће

у сваком тренутку посезати за улицом као јединим методом борбе и средством за остварење циљева. Утолико ће се, ја се наддам, променити и концепција. Треба да се уозбиљимо, уложимо много више рада са много мањом оперативом у врху али са много озбиљнијим радом „по дубини“. Регије треба да добију праву тежину. Сматрам да регионални повереници, уколико се конституишемо као права централа, као прави синдикат, треба да дођу у Београд, да кажу шта је урађено, да кажу који су проблеми, да учествују у креирању генералне политике и да добију задатке да спроводе у својој средини, наравно, уз комплетну логистику из централе. До сада је било мало другачије. Долазило се да се види како се ради овде, да се искритикује мало, поделе задаци до следећег пута, и онда се лагодно вратиш у своју средину. То ће морати мало да се промени, и уколико будем у ситуацији да утичем на то, максимално ћу се залагати за промену начина рада. Људи су такви какви јесу, помало размажени и са превеликим очекивањима. Многи од нас још увек не схватају шта је неолиберални капитализам, где смо ми у њему и у у каквим околностима радимо. Ипак, без обзира на све, успели смо да сачувамо запослене, наддам се да ћемо то успети и убудуће.“

ТЕХНОЛОШКИ ВИШАК – У СЛУЧАЈУ ПОШТЕ САМО ЛОШ ЕУФЕМИЗАМ

– Већ смо поменули на поочешку разговора нови круј добровољног одласка?

„Технолошки вишак“ који је влада огласила представља, у нашем случају, само лош еуфемизам за неадекватну прераспodelу радне снаге у технолошком смислу. Овај менаџмент ће једном морати да се одлучи жели ли самосталне и јаке радне јединице са јаким стручним службама, у ком случају нам нису потребне гломазне дирекције. Овако гломазан апарат једноставно нема сврху и мислим да треба да се радна

снага мало „заротира“. Наравно, у складу са стручном спремом и способностима. Дакле, у нашем случају вишка запослених једноставно не сме бити!

Процењујемо да ће у овом кругу добровољног одласка отићи нешто преко 300 запослених. Будући да нова мера владе предвиђа и смањење масе са одласком запослених, а не као до сада, прерасподелу исте масе у оквиру новог броја запослених, покушаћемо да изборимо да та средства ипак остану у маси. Јер, који би онда наш мотив био да се понашамо рационално, да смањимо број запослених, ако за то нема адекватне материјалне награде? Осим тога, предложили смо да, ако већ нема никаквих финансијских ефеката добровољног одласка, бар „заменимо људе“ и да уместо те три стотине који су свој вишедеценијски рад уложили у изградњу овог система, а за које се предвиђа да ће отићи, у стални

радни однос примимо исти број извршилаца – младих људи који сада раде „на уговор“ у пост експресу и кол центрима.

– Важећи Колективни уговор исшиче крајем наредне јодине. Нови буџет не предвиђа практично никаква одсућања од садашњеј начина исплате зарада зајосленима – илате осјају замрзнуће?

Очекујемо састанке са министарством. Ни у наредној години нема много простора за повећање зарада. Са друге стране, очекујемо да ћемо у наредној години за тај Закон о замрзавању зарада добити и дефинитивну потврду да је био неуставан. Оно што је добро је да ће се маса за зараде у 2010. планирати на основу масе за зараде из 2009. године. То конкретно значи враћање оних пет одсто које су нам узели замрзавањем зарада, и враћање на априлске плате. Такође, неће бити ни опорезивања зарада већих од 40.000. У најави је да ће се вратити и стари модел прерасподеле добити, 50 – 50 одсто, што све, ипак, оставља простора за неко побољшање материјалног положаја запослених.

– Има ли Синдикал у овом тренутку илатформу за прејеворе о новом Колективном уговору у наредној јодине?

Хајде да то кажемо овако – не радо ћемо се одрећи било којег стеченог права, и приоритет ће нам бити очување одредаба важећег Колективног уговора. Оно што је најбитније, Синдикат ће и у наредном периоду заступати чврст став да у Пошти вишка запослених неће и не сме бити и да посла има за све, ако не на овим радним местима, а оно на другим позицијама у систему у оквиру исте стручне спреме и за исту плату. Отпуштања по основу технолошког вишка не сме бити.

ДЕЛЕГАЦИЈА КСС У ПОСЕТИ МИНИСТРУ РАДА И СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ

За социјални дијалог са релевантним учесницима

На иницијативу Конфедерације слободних синдиката, министар рада и социјалне политике Расим Љајић примио је недавно делегацију КСС, синдикалне централе која обухвата велике репрезентативне синдикате из државних система, јавног и финансијског сектора. Обе стране су водиле конструктиван дијалог у коме су преовладала конкретни предлози за излажење из кризе социјалног дијалога на републичком нивоу.

У том смислу министар Љајић је упознао представнике Конфедерације са мерама које је предузео како би пресекао блокаду рада

Одбора за утврђивање репрезентативности и републичког Социјално-економског савета. Министар је додао да је дошао

Делегација КСС-а у разговору са министром Љајићем

тренутак да се започне прави социјални дијалог са релевантним учесницима, који су спремни да преузму одговорност за

спровођење договореног.

Синдикални активисти су подржали иницијативу ресорног министра да се коначно уведе ред у односима међу социјалним партнерима у друштву и у том смислу дали конкретне предлоге за измену Закона о раду. Истакли су вишеструки значај сектора из којих потиче радно активно синдикално чланство Конфедерације, како за одржање стабилности привреде Републике Србије у овом тешком времену светске економске кризе, тако и за будући развој привреде и друштва.

**КОНФЕДЕРАЦИЈА
СЛОБОДНИХ СИНДИКАТА**

ИНТЕРВЈУ: СЛАВКО ТОПАЛОВ, ЧЛАН УПРАВНОГ ОДБОРА ПРЕДУЗЕЋА ИЗ РЕДОВА СИНДИКАТА ПТТ СРБИЈЕ

Постигнут релативан успех

„Са правом се очекивала подела целокупног износа који нам је Влада Републике Србије определила својим закључком и УО својом одлуком (541 милион динара нето). У измењеним (погоршаним) политичким и економским приликама, морало се ићи на компромисно решење, којим је већина запослених ипак задовољна, па тако и ја“

Протест којим смо успели да се изборимо за тринаесту плату је за нама, а пред Предузећем и радницима је година у којој нас чека пуно искушења. О томе, као и о предстојећим изборима у Синдикату ПТТ Србије и раду Стамбене комисије (чији је члан), разговарали смо са Славком Топаловим, чланом Управног одбора Поште Србије из редова нашег синдиката и члана Извршног одбора Синдиката ПТТ Србије.

Како оцењујете рад Управног одбора Предузећа у претходном периоду?

За овај сазив Управног одбора може се рећи да испољава више агилности и жеље за решавањем бројних изазова који су стално испред Јавног предузећа ПТТ саобраћаја „Србија“. Иако се често доносе одлуке од велике важности, нема пуно размимотилажења у ставовима чланова УО, што је по мени знак да се одлучује у најбољем интересу Поште. Ипак, и даље мислим да би у одређеној мери било пожељно активније учествовање чланова УО у припреми самих одлука, без нарушавања принципа руковођења. Лично се тако и понашам. Често иницирам периодична извештавања о разним темама, пресеке стања и томе слично.

На седници УО на којој је одлучивано о измени раније донете одлуке о исплати зараде из добијених запосленима, иласали сте прошив промене поменуће одлуке. Како је шекла расправа и шта Вас је најперало да погидите руку за илас „прошив“?

Гласао сам против из простог разлога што смо у том тренутку имали повољнију одлуку УО (исплата целокупне добити запосленима), и што се синдикату тако „избија из ру-

ке“ аргумент о кршењу Колективног уговора. Ја сам лично био посебно незадовољан, зато што сам кроз синдикалне активности уложио пу-

Славко Топалов

но труда око исплате зараде из добити. Ту пре свега мислим на крај 2008. године и доношење плана пословања Поште Србије, дефинисање износа и рокова исплате, затим више иницијатива према Министар-

ству финансија, две одлуке УО на ту тему, Анекса Колективног уговора, бројних разговора и притисака. Све је то у једном тренутку доведено у питање, па се морало прибећи другачијим методама. Сматрам да се није смело дозволити неисплаћивање договорене суме за запослене у Пошти који су то својим радом заслужили. Својом дискусијом и самим гласањем, желео сам да утичем на остале чланове УО да не мењају претходну, повољнију одлуку за послене.

Били сте активан учесник недавно одржане вишедневне пројекције која је резултирала исплатом изв. „трнаесте плате“. Мислите ли да је синдикалним учесницима успело да се постигне и више?

Нећу бити много оригиналан ако кажем да је постигнут релативан успех. Нас неколицина је уложила

У иностранству нико не напушта синдикат

Синдикал ПТТ Србије имао је ове године и неколико значајних међународних активности. Шта нам можете рећи о томе?

Ја сам био учесник само једне такве активности, а то је семинар у Хрватској где су нас колеге из Холандије и Немачке упознали са стањем у својим фирмама и синдикалним активностима. Као што је познато, холандска пошта предњачи у новотаријама и за две године неће имати ниједан поштански уред у свом власништву. Либерализација поштанског тржишта донела је оштру конкуренцију што се одражава на стандард запослених, а такође и на њихов број. Али, треба напоменути да они имају и врло разрађене модалитете стимулативног одласка из компаније. Немачка пошта се у борби за повећање профита окомила на радничка права и зараде запослених. Већ неколико месеци, поводом најављеног смањења минималне сатнине, синдикати праве припреме за велики штрајк. На семинару смо чули доста занимљивих ствари и места за забринутост има, јер све то и нас очекује. Желим да истакнем да се колеге из ове две поменуће земље осећају прилично угрожено, али нико не напушта синдикат, већ се збијају редови и припрема се за оштру синдикалну борбу.

пуно труда у сав тај посао, што сам већ поменуо у одговору на једно од претходних питања. Са правом

правилностима и малверзацијама у решавању стамбених потреба. То је изузетно одговоран посао, зах-

краћена за приход од закупа имовине коју користи Телеком, а то је приближно једна седмина пословног прихода. Треба такође узети у обзир и дивиденде на које смо се задњих година навикли и које су део нашег укупног прихода. У том смислу сам и тражио на последњој седници Управног одбора податке о некретнинама Поште Србије, степен укњижбе, податке о томе шта је све у поштанској функцији, а шта не. Места за забринутост има, али како год се завршила ова ствар са Телекомом, основни задатак руководећих структура Поште је повећање прихода Предузећа.

Детаљ са седнице Управног одбора Предузећа

се очекивала подела целокупног износа који нам је Влада Републике Србије определила својим закључком и УО својом одлуком (541 милион динара нето). У измењеним (погоршаним) политичким и економским приликама, морало се ићи на компромисно решење, којим је већина запослених ипак задовољна, па тако и ја.

Да ли су њрошесџи исџрег ГПЦ-а Београд били добро ориџизовани?

Околности су наметале брзу реакцију, али за њену припрему нисмо имали баш превише времена. Незадовољство вишемесечним одлагањем исплате тринаесте плате је било огромно. Имали смо велику подршку запослених за овакав протест. Велики посао одрађен је не само у Београду, већ и у Новом Саду и Нишу. Свакако да је било и пропусти, али тога има у сваком послу. Како кажу Кинези – „Није важно да ли је мачка црна или бела, важно је да хвата мишеве“.

Како џече рад Сџамбене комисије и докле сџе сџиило са доделом сџанова заџосленима у Предузећу?

Стамбена комисија ради по уредби из 2002. године, када је и формирана. Период који је томе претходио обиловао је бројним не-

тева пуно труда и теренског рада, како ја волим да кажем, то је полу-полицијски посао. Стамбена комисија добро ради свој посао, а доказ за ову моју тврдњу је да смо имали само два до три судска епилога поводом многобројних и вишегодишњих одлука, а и ти спорови се решавају у корист ПТТ-а. Тренутно смо у завршној фази доделе преко 40 станова за запослене ван Београда. Паралелно се спроводи поступак куповине преко 30 мањих станова у Београду (у насељу Браће Јерковић), а њиховом расподелом ће се Стамбена комисија бавити почетком 2010. године. На крају, треба истаћи да смо међу малобројним фирмама у Србији која решава стамбене потребе својих запослених.

Прег Пошџом Србије и њеним радницима је џодина у којој ће биџи мноџо изазова, а највише зебње изазива најављено одвајање Телекома од ПТТ-а. Каква су Ваша очекивања и смаџраше ли да има месџа сџраху?

Ово је најважније питање у наредном периоду. Како сазнајемо, процес издвајања Телекома из ПТТ-а је започет. Ако се узме у обзир да ускоро ступа на снагу и Закон о јавној својини и другим облицима својине, постоји искрена бојазан да ће наша фирма бити ус-

У очекивању избора

Прег Синдикаџом ПТТ Србије су редовни избори. Која је Ваша оцена рада синдикалног руковођсџва у џреџходне чеџири џодине?

На ово питање нема једноставног одговора. Већина урађеног изазива задовољство, а пре свега мислим на добар Колективни уговор који преписују и синдикати из околних земаља; очуван ниво постојећих права (јубиларне награде, рехабилитација, солидарне помоћи, комплетно покривање трошкова лечења наших чланова и делимично чланова њихових породица, исплата боловања); у складу са могућностима решавамо стамбене потребе запослених; од 2003. године редовно имамо тзв. тринаесту плату (2006. године добили смо и више од тога); у нашој фирми нема примера мобинга, односно шиканирања запослених, а све је то највише заслуга нашег синдиката.

Са друге стране, незадовољан сам што ове године нисмо успели да повећамо зараде за предвиђених осам процената (због закона о смањењу зарада у јавном сектору), што постоји уравниловка са зарадама у Пошти Србије, што синдикат треба организационо и кадровски да ојача итд.

НА ПРАГУ СМО РЕШЕЊА ВЕЛИКОГ ПРОБЛЕМА

Стижу униформе

Вишегодишњи проблем набавке службене одеће је на најбољем путу да се ускоро реши. Потписивању Уговора са Јумком из Врања претходила је жива активност око израде Правилника, поступка преговарања и утврђивања коначне понуде. У том послу значајну улогу су имали и представници репрезентативних синдиката.

Проблемом са набавком службене одеће за раднике Поште бавимо се већ доста дуго. На разне начине смо покушавали да присилимо послодавца да испуни своју обавезу и своје раднике обуче како то приличи, али никако нам није успевало. Сигурни смо да је неспособност дирекција и служби које су надлежне да спроведу тај поступак пресудно утицали да наши поштари данас изгледају као да раде у некој веома сиромашној фирми.

Али, отвориле су се неке нове могућности које смо искористили и коначно приводимо крају велику операцију облачења поштоноша и радника на постекспресу. Наиме, као последица лоше приватизације, Јумко из Врања је враћен под окриље државе а у оквиру те компаније формирана је и заштитна радионица где су запослени инвалиди. То је отворило могућност да се посао око шивења униформи за српске поштаре обави без тендера, што је за нас значило више од пола обављеног посла. Очигледно је да службе у нашој компанији најслабије стоје баш са јавним набавкама и тендерима. После толико година од почетка примене закона о јавним набавкама нама то никако да крене.

Покренути су преговори са том компанијом током лета и врло брзо

се дошло до договора тако да је најављено да ће прве униформе бити испоручени овога месеца.

Синдикат је имао своје представнике током свих фаза уговарања и припреме за набавку униформи. Испред Синдиката ПТТ Србије то је Бошко Жерађанин, наш активиста који ради као поштоноша у РЈ Земун.

Прво се приступило изменама Правилника о службе-

ној одећи за редовну доставу и постекспрес доставу. Ту су дефинисани елементи одеће, квалитет, изглед, идејна решења, материјали...

Затим је уследио други корак а то је поступак погађања са представницима Јумка. Врло брзо је постигнут договор, усаглашена је цена, рокови испоруке и квалитет.

Последња фаза ће бити преузимање униформи, где ће такође учествовати наш Бошко како би били сигурни да ће читав поступак бити

квалитетно завршен.

„Мој општи утисак је да ће ова набавка униформи задовољити и по изгледу и по квалитету. Јакна је слична јакни која је набављена пре четири године уз измене које су дефинисане на лицу места а према потребама радника доставе.

Посебно бих истакао дизајн и квалитет џемпера који ће се, по нашем предлогу, користити и за раднике на шалтерима.

Радници на редовној и постекспрес достави добиће зимску униформу која се састоји од по два пара панталона (од којих су једне са улошком који може да се скида),

две поло мајице са дугим рукавом и две кошуље (задовољено је мишљење млађих и старијих колега). Затим ће бити испоручени по један џемпер са ојачањима на лактовима и раменима, капа и зимска јакна која је непромочива и отпорна је на флеке.

Новина у односу на претходну јакну је и капа која је саставни део јакне а може да се скида, полар на крагни и функционални џепови.

Надамо се да ће читав посао бити приведен крају на задовољавајући начин што би представљало модел по коме би решавали проблем са униформама за све наше запослене и у будућности“, каже Бошко Жерађанин.

Рок испоруке зимских униформи за редовну и постекспрес доставу је континуирано од 21.12.2009. године до 29.01.2010. године.

ЗАВРШЕН САСТАНАК ДЕЛЕГАЦИЈА ВЛАДЕ СРБИЈЕ И ММФ-А

Договор на штету јавног сектора

Замрзавањем плата требало би да буду остварене највеће уштеде. Планиран је и почетак реформи пензионог система, као и обезбеђивање кредибилне и предвидљиве фискалне политике. Следећа посета мисије Међународног монетарног фонда Србији заказана за фебруар 2010.

Влада Србије је са ММФ-ом договорила продужено замрзавање плата и пензија у 2010. години и државни дефицит у висини од четири одсто БДП-а. Министарка финансија Диана Драгутиновић оценила је да су преговори успешно завршени и да ће се највећа уштеда остварити продуженим замрзавањем плата и пензија у наредној години.

Никоме, наравно, није пало на памет да се о томе консултује са радницима или барем са њиховим представницима. Нисмо сазнали да ли се планира и замрзавање или хибернација радника у том периоду, пошто велика већина већ сада

нема довољно средстава за нормалан живот. Можда су предвидели да нас све замрзну док не прође криза и док се не створе услови за опстанак и преживљавање радничке класе? Мада, како раде, потрајало би.

Драгутиновићева је навела да су две речи кључ за успех преговора са ММФ-ом – консензус у Влади и истрајност. Од свега тога највише нам се свиђа реч истрајност. Време је да и они у влади виде шта та реч значи. Ако овако наставе, радници ће бити суочени са две могућности: или ће истрајавати у гладовању, или ће истрајавати у истеривању владе која је очигледно не-

способна да терет кризе подели равномерно на све грађане ове државе.

Шеф мисије Међународног монетарног фонда Алберт Јегер оценио је да је са Владом Србије постигнут добар и уравнотежен споразум, као и да ће сада главни изазов српских власти бити да тај програм и примене. С обзиром на то да се Влада одлучила да фискално прилагођавање изврши на терет текућих расхода, то у пракси значи да ће фискално прилагођавање за ову и наредну годину пасти на терет плата и пензија, рекао је Јегер.

Ми им поручујемо да ће то, и те како, бити велики изазов за све нас!

Бранити властите интересе

Рањивост Србије када су у питању негативни ефекти светске економске кризе су се показали и доказали и поред тога што наши званичници, у почетку, нису томе поклањали дужну пажњу. Два потпредседника владе задужена за привреду изјавили су да нас та криза неће погодити, а један од њих је тврдио да ћемо од ње имати чак и користи.

Свима осталима је, међутим, било сасвим јасно да смо у великом проблему и уместо да се успостави искрен социјални дијалог и направи договор о вођењу социјалне политике у новонасталим околностима, Влада се ухватила за „сламку“ звану ММФ. Постоје бројни случајеви који показују да савети ММФ-а нису у складу са интересима земље којој су упућени. Зато се треба дипломатски супроставити „шок терапеутима“ и „монетарним фундаменталистима“ из ММФ-а, бранећи властите интересе. Јер, улог у транзицији је много већи од економије; у питању је развој целокупног друштва.

Није тајна да су више успеха у транзицији имале оне земље које нису следиле спољне диктате ММФ-а и других, које су обезбе-

диле социјалну кохезију, које су питање становништва ставиле у први план, које су промене спроводиле поступно, по сопственом плану, које су, коначно, тежиле балансу социјалне правде и економске ефикасности. ММФ и Светска банка доносе више штете него користи светској привреди, јер политика ових институција, која се састоји од одобравања све већих зајмова земљама у кризи, исто је што и давање дроге човеку зависном од кокаина.

Државе попут Србије које су склопиле аранжман са ММФ-ом нису имале неке велике користи од тога, а то се види по стању економије у тим земљама пре и после ММФ-а. ММФ по правилу тражи мере резања и штедње које се увек своде на ново смањивање социјалних права. Опет по правилу, све те мере штедње никада не заобиђу раднике у јавном сектору на којима се некако најлакше штеди. Као да није довољно што су нам плате већ годинама под разним уредбама, ограничењима масе, већ се додатно смањују кад год ММФ дође да нас посети.

Без обзира на све могуће „мину-се“ при закључивању аранжмана са

ММФ-ом, Влада Србије је, по свему судећи, једино у том споразуму видела могућност да се колико-толико „закрпи“ огромна девизна рупа у овој години. Међутим ту се поставља питање морала и то морала садашње генерације, званичника и менаџмента предузећа који де факто задужују будуће генерације.

Због огромних проблема са којима се Србија сусреће и са којима ће се у наредним годинама сусретати, она би морала прихватити јасну визију, односно оптималну стратегију друштвених и привредних реформи у условима светске економске кризе која ће, по свему судећи, дужи трајати. У складу са тим потребно је успоставити прави и искрен социјални дијалог између представника радника и владе. Битно је да се терет реформи правилно распореди и да постоји консензус око начина вођења социјалне политике у условима кризе, односно да се створи баланс између социјалне правде и економске ефикасности.

Сматрамо да је то једини исправан пут ка изласку из периода кризе и стагнације српске привреде.

ОД БРОЈА ДО БРОЈА

Радничка снага и друге приче

Пише: Благоје Свркота

Добро спроведен протест запослених у Пошти, изражен у централној петодневној блокади главних прерадних центара у Београду, Новом Саду и Нишу, донео је, на смењени октобра и новембра, компромисно решење за „13. плату“ из добити за 2008. годину.

Наш Синдикат с председником Александром Павловићем и Синдикат „Независност“ с председницом Снежаном Марковић на челу, успели су да, у фази очекивања дубљих промена и турбуленција, увере послодавца и надлежно Министарство за телекомуникације и информационо друштво, укључујући и све многобројне неверне Томе, да нису слаби и да никако нису за потцењивање.

Нема шта: радничка је снага поголема.

Варају се сви који је занемарују, маргинализују. Енергија ГПЦ је зрачила одлучним и добрим вибрацијама, па је компромис морао да угледа светлост дана. Прича се наставља. Све што је било – веома је битно за решавање крупних питања, која ће тек бити отворена. Транзиција траје, криза тешко посустаје, замрзавања „остају у моди“.

Ресруктурирање јавних предузећа не може измаћи, чека нас пут до тзв. ефикасног сервиса грађана.

У свему томе охрабрујуће делује недавна изјава премијера Мирка Цветковића: „Имамо јасну визију будућности. Знамо где желимо да стигнемо и како те циљеве да остваримо“. То је свакако добра и важна порука.

Једна тужна вест нас је задесила ове јесени. Остали смо без патријарха српског господина Павла. Његове речи „Будимо људи“ урезале су се у колективно народно памћење. „Отишао је онако како је говорио да би требало да изгледа људски живот: када се човек роди, док он плаче, други да се радују, а када дође крај живота, да се он радује, док остали плачу. Ти-

хо је одшетао из овог живота, онако како је и живео. Живео је скромно, али је остао снажан глас о њему.“

Савет министара ЕУ донео је 30. новембра код нас дуго сањану одлуку о укидању виза за Србију и то од 19. децембра, од дана када цела Србија слави. Пола Срба слави Светог Николу, а пола их иде на славу. Дубоко верујем да ће ускоро пасти и зид који блокира и Прелазни и Споразум о придруживању Србије Европској унији.

Престижни БЛИЦ је објавио на првој страни: „Шефови кабинета имају веће плате од премијера?!“ Па, људи, зар је то могуће? Могуће је: Плате изабраних рачунају се по једном, а плате стручних служби по другом закону. Не зна лева, шта ради десна!

А шта тек рећи за поражавајуће резултате ревизије буџета за 2008: „Држава троши милијарде без покрића“. Јавне набавке немају доказе о трошењу чак две милијарде динара; јавна предузећа нису вратила позајмице из буџета, а одобрене су им нове; министарства су потписивала уговоре о делу за посао за који у министарствима постоје службеници, уговори су склапани без тендера, ангажована су предузећа за непостојеће послове?! „И то је све изашло на видело после ревизије потрошње само 27 одсто буџетских средстава!“

Грип, нови грип, пандемијски грип, мексички, свињски, А Х1Н1, ту је. После пољупца, руковање је најризичније за преношење вируса. Боље да се суздржимо од овог древног обичаја. Треба често прати руке. Од тренутка заразе до првих симптома прође од једног до четири дана. Код куће треба остати седам дана, да не бисмо ширили вирус. Тако кажу упутства стручњака и њима придружених чланова многобројних радних група.

У нашој компанији предузете су све мере за превентиву и за сузбијање могућег јачег удара вируса. Вак-

цинација предстоји.

Лепо је чути: један од производа које је Србија извезла у Кину су и поштанске марке. Реч је о педесет хиљада серија.

Своје песме, приче, догодовштине, цртеже, жеље и поруке и ове године малишани могу послати Деда Мразу, захваљујући најновијој акцији наше Поште.

Приликом потписивања уговора о пројектовању Главног поштанског центра, генерални директор Горан Ћирић је изјавио „да ће изградња ГПЦ Београд, на крају Угриновачке улице у Земуну, започети наредне године, као и да ће планирани радови трајати годину дана“. То је огроман корак, нема двоумљења.

Epur si mouve. (Ипак се окреће).

Ухапшени пљачкаши поште на Воздовцу. Нема шта, полиција је све ефикаснија и све брже улази у траг бесомучним пљачкашима са фантомкама и пиштољима.

На листи 100 најбољих компанија у „Адрија“ региону нашле су се 23 фирме из Србије. ПТТ Србије је на 12. месту, НИС је на трећем, ЕПС на осмом, а ДЕЛТА М на деветом.

Одбојкашице београдског ПОШТАРА, то су наше националне првакиње, коначно су одахнуле од велике бриге – не само како ће играти, него да ли ће уопште играти. ПОШТА и ТЕЛЕКОМ ће регулисати све дугове према дворани „Спорт еко“.

Пошто су штрајкачке активности окончане, Главни одбор ускоро треба да, безусловно и коначно, распише комплетне изборе у нашем синдикату. Свакако, навијамо да прилику добију најбољи, они који знају, хоће и могу да нас ефикасно, мудро, одлучно и јако добро воде, иако им нимало неће бити лако у наредне четири године.

Дакле, бирајмо само – најбоље!

Срећна вам, здрава и берићетна била 2010!

КРЕЋУ ИЗБОРИ НА СВИМ НИВОИМА

Изаберимо најбоље међу нама

Ово је изборна година за Синдикат ПТТ Србије, што је и потврђено на Скупштини која је одржана у априлу ове године у Сокобањи. Промењен је и Статут како би следећи избори били одржани по новим правилима и како би биле исправљене све грешке и недостаци који су уочени у досадашњем раду.

Међутим, низ дешавања у Предзећу приморао нас је да одлукама Главног одбора одложимо спровођење изборних радњи све до окончања штрајкачких активности. Сви смо се тада сложили да би било кукавички оставити „врућ кромпир“ људима који тек долазе, па смо одлучили да се ухватимо у коштац са проблемима и решимо их до краја. Знамо да ће проблема увек бити, али сматрамо и да су се коначно створили какви-такви услови за одржавање изборног процеса.

Заштити право на рад

Јако нам је битно да тај поступак буде транспарентан и фер и да на руководећа места у синдикату, на свим нивоима, изаберемо најбоље међу нама. Заиста није свеједно ко ће нас представљати у овим тешким, транзиционим временима и ко ће одлучивати о нашим судбинама. У нашем досадашњем раду увек нам је на првом месту била чињеница да морамо заштитити радни однос сваког нашег члана, као и његово право на рад. Изузетно смо поносни што се до сада из наше компаније одлазило само добровољно и уз услове које смо договарали кроз социјалне програме. Желимо да тако и остане.

Оно што је основно и за шта смо сигурни да ће дати добар резултат је масовни излазак нашег чланства на изборе и добро одрађен предизборни поступак. У овом тексту покушаћемо да на практичан начин упознамо све наше чланове са њиховим правима и начином на

који се спроводе избори у Синдикату ПТТ Србије, како би могли да узму учешће и буду активни током изборног процеса.

Први корак – избори у СО

Као први корак, одржаће се избори у синдикалним организацијама, што представља и највећи посао у читавом циклусу.

На почетку тог процеса, синдикална организација мора да усвоји изборна правила по којима ће се

спровести сами избори. Ако тог документа нема, избори неће бити валидни. Тим правилима се утврђује поступак спровођења предизборног и изборног поступка, као и број и структура чланова Одбора и Надзорног одбора у Синдикалној организацији.

Предизборни поступак се спроводи на састанцима по организационим или технолошким деловима радне јединице и том приликом се предлажу, евидентирају и утврђују кандидати за избор чланова Одбора и чланова Надзорног одбора.

Предизборни поступак се завршава утврђивањем и објављивањем јединствених кандидационих листа потврђених кандидата.

Ова фаза изборног процеса је веома битна и треба водити рачуна кога предлагете и ко ће вас заступати у наредне четири године.

Следећи корак представља само спровођење избора. За тај посао је задужена изборна комисија чији чланови не могу истовремено бити и предложени кандидати.

Гласање мора бити тајно

Након спровођења самог поступка гласања које мора бити тајно, броје се гласови и сачињава и потписује записник са изборног састанка синдикалне организације, чиме се завршава изборни поступак. У року од седам дана од дана потписивања записника са изборног састанка синдикалне организације и његовог објављивања на огласној табли радне јединице, конституише се Одбор и Надзорни одбор синдикалне организације.

Председника, секретара, благајника и друге носиоце функција синдикалне организације бирају непосредно чланови Одбора на својој конститутивној седници, у складу са одредбама Статута Синдиката ПТТ Србије.

Сви записници и одлуке из изборног процеса шаљу се у синдикалну централу на проверу и када све синдикалне организације заврше са изборима у својим срединама приступиће се конституисању Главног одбора, који ће сазвати Скупштину Синдиката ПТТ Србије на којој ће бити изабрани челни људи синдиката.

Ово би, укратко, био поступак који треба да испоштују сви наши чланови у изборном поступку. Још једном позивамо све чланове да узму активно учешће у изборима како би нас у наредном периоду заступали најбољи међу нама.

Током одржавања избора биће формирана и централна изборна комисија, чији ће задатак бити да спроведе и прати регуларност избора на територији целе Србије. У случају проблема и спорова, Статутарни одбор ће решавати спорове и давати мишљења по притужбама и захтевима са терена.

НОВА СВЕТСКА ИСКУСТВА ПОКАЗУЈУ – ПРИВАТИЗАЦИЈА НИЈЕ СПАС

Профит против привреде

Светска економска криза нам је, осим проблема, донела и потребу да о економији и привреди размислимо на сасвим другачији начин. Онако како је нови амерички председник Барак Обама добио Нобелову награду за мир као поклон за опрштај од политике Џорџа Буша, тако је и темељ ставова америчке професорке Елинор Остром са Универзитета у Индијани, овогодишње добитнице Нобелове награде за економију, опрштај од, доскора неприкосновеног, неолиберализма.

Било би лепо када би наши министри прочитали рад Елиноре Остром, јер се он управо бави проучавањем најбољег начина управљања јавним добрима и јавним предузећима. Она је у својим радовима показала да приватизација јавног сектора није најбоље решење.

НЕГИРАЊЕ САМОРЕГУЛАЦИЈЕ ТРЖИШТА

Најбоље управљање се не може гарантовати ни државом, а још мање приватником, него локалном организацијом оних који и зависе од тог добра, каже Остромова која је доказала да пословни резултати таквих интересних заједница у правилу премашују било која пословна очекивања.

Шведски члан комитета за доделу награде Матс Персон је указао да је овај налаз „заиста револуционаран“, јер негира досадашњу светињу у економији – саморегулацију тржишта. Американци Елинор Остром и Оливер Вилијамсон добили су Нобелову награду за економију за рад који може да помогне у борби против глобалне рецесије, каже аналитичар Њујоршке берзе Марк Буковски.

И домаћи економски стручњаци су сагласни да је награда Остромовој признање пораза неолибералног концепта и потпуни пораз чикашке школе, које је још од почетка шездесетих заступала становиште да је тржиште неприкосновени регулатор, а потпуна приватизација алфа и омега економије. Време је, међутим, показало да то није тачно. Тржишна саморегулација

се нарочито показала као катастрофална на примеру бивших чланица Варшавског уговора, а пре свега у руској приватизацији.

БЕЗ ПРАВНЕ ДРЖАВЕ – ЛОПОВИ ПРЕУЗИМАЈУ СВЕ

Када нема правне државе, нелиберални концепт је катастрофалан јер, једноставно речено, лопови онда преузимају све. Сијасет је примера да приватник који је приватизовао неку компанију или јавно добро, нарочито у малим срединама, има погубан утицај на привреду. То је доказала и пракса, а сада, како видимо, и водећи амерички економисти.

Рецимо да приватник купи једно мало аутобуско предузеће и, наравно, под утицајем тржишта, одмах укине све саобраћајне линије до мањих места, које му не доносе профит. Како ће

се то одразити не само на живот људи већ и на целокупну локалну привреду, сасвим је јасно. Таквих, сличних, случајева, нажалост, имамо и у Србији, али лекцију као да нисмо савладали.

Ми у Синдикату ПТТ Србије помно пратимо све што се дешава на локалном, али и на светском нивоу када је приватизација и јавни сектор у питању. Јасно нам је да ће Пошта Србије претрпети још трансформација и даћемо све од себе да користећи позитивна искуства, тај процес прође што безболније и са што мање последица.

Рад Елиноре Остром, добитнице овогодишње Нобелове награде за економију, сигурно ћемо добро проучити. Надамо се да ће то учинити и људи који воде економију ове земље.

СИНДИКАЛНА СЦЕНА СРБИЈЕ

Пљуште откази!

Не постоји прецизан податак колико је тачно радника од почетка ове године остало без посла, али се помињу цифре од 155.000 до 250.000 људи, што, на жалост, није коначан списак унесрећених због губитка радне књижице, јер су најављена нова отпуштања

Поражавајуће је што је толико радника остало без примања, али је најгоре то што је Влада Србије наводно настојала да сачува радна места, истичу синдикални руководиоци.

По нашој евиденцији чак осам одсто запослених је за девет месеци изгубило посао, а то значи да је без зараде остао сваки 12. радно способан становник Србије! Синдикалци упозоравају да наша земља полако постаје једина у региону у којој ће се број запослених изједначити са бројем пензионера.

Тренутно има око 1.850.000 људи који зарађују, а 1.700.000 старих који примају пензије. Најављена отпуштања „прете“ да се ове бројке изједначе.

Према званичним подацима од 2000. године до данас без посла је остало више од пола милиона радника свих квалификација и занимања.

Јавна предузећа су до сада била поштеђена великих отпуштања радника те се вишак запослених, углавном решавао кроз социјалне програме. Сигурно је да велику заслугу за то имају и синдикати који су најјачи управо у јавном сектору где су и колективни уговори најквалитетнији. Пратимо синдикалну сцену Србије, учимо и спремамо се да реагујемо ако буде потребно и да заштитимо оно што нам је најбитније – радни однос.

МОЖЕМО ЛИ СЕ ЗАШТИТИ ОД СВИЊСКОГ ГРИПА?

Чувајте се – његово име је Х1Н1!

Свињски грип, односно вирус са ознаком Х1Н1, представља вирус настао мутацијом вируса птичјег, свињског и људског грипа. Овако мутиран вирус представља велику опасност за људско здравље, али и живот. Симптоми свињског грипа су кашаљ, цурење из носа, кијање и повишена температура, а период инкубације траје од три до пет дана. Шири се капљично са животиње на човека, али и између људи.

Стручњаци указују да је сезонски грип респираторна заразна болест изазвана хуманим вирусом инфлуенце (А и Б) и јавља се у епидемијама, а заразност је највећа одмах по настанку симптома и најчешће траје пет дана, код деце до седам дана. Симптоми сезонског грипа су повишена температура – изнад 38 степени, болови у мишићима, кашаљ, цурење носа или његова запушеност.

Слушајте савешће лекара

Грип се најфикасније шири са особу на особу директним контактом – путем капљица приликом кашљања и кијања заражене особе, а преноси се и индиректно, преко руку или када се капљице из секрета носа и грла нађу на предметима које свакодневно користимо. Нагло ширење грипа током јесени и зиме представља сезонску епидемију грипа и сматра се да због високе заразности од пет до 15 одсто светске популације оболи од грипа.

КАКО ПРЕПОЗНАТИ СИМПТОМЕ

За разлику од сезонског, у току пандемије Х1Н1 заразност, број оболелих и смртност знатно су већи. Симптоми Х1Н1 грипа су: висока температура, главобоља, грозница, сув кашаљ, бол у грлу, бол у мишићима и зглобовима, општа малаксалост, отежано дисање и брзо замарање.

Овај грип може да изазове и веће компликације као што су: упала ува, упала плућа и бронхитис, грчеви, токсични шок, Рејев синдром (тешка упала мозга), упала срчаног мишића, Гилен-Бареов синдром (оштећење нервног

система), ошећење мозга. Стручњаци се слажу да је болничко лечење неопходно само у тежим случајевима.

Код одраслих особа неопходна је хоспитализација ако постоји: упала плућа, бронхитис, нека друга већа упала, повишен шећер, болест срца, проблеми у раду бубрега или јетре. У случају оболеле деце, све зависи од здравственог стања. Ако дете болује од астме, неке болести срца или дијабетеса, бронхитиса или упале плућа, хоспитализација је неопходна.

МЕРЕ ЗАШТИТЕ

Мере заштите од грипа обухватају редовно прање руку текућом водом и сапуном, покривање уста и нос марамицом приликом кијања и кашљања (употребљену марамицу треба одмах бацити у канту за отпатке, уколико немате марамицу покријте уста и нос надлактицом, а ако кинете у длан одмах оперите руке), избегавање руковања, грљења и љубљења ако кијате и кашљете, останак код куће када је особа болесна и обавезна консултација са лекаром опште праксе.

ВАКЦИНАЦИЈА

Вакцина против новог грипа стиже ускоро у Србију, а вакцинација ће за део популације (здравствене раднике и запослене у јавним службама) бити обавезна, док ће за остало становништво бити на добровољној бази. Обавезна вакцинација ће бити бесплатна, док ће је остали грађани плаћати у оквиру партиципације.

Вакцину ће моћи да приме деца од шестог месеца, али уз консултацију са педијатром, она није штетна за труднице, али ће их примати само уз надзор лекара.

ЕПИДЕМИОЛОЗИ УПОЗОРАВАЈУ

Епидемиолози кажу да постоје значајне разлике између случајева пријављених током пандемије и оних

који се региструју током сезонске инфлуенце. То значи да су пандемијом захваћени претежно млађи, код којих се углавном описују случајеви тешке или фаталне болести.

До данас, највећи број случајева и смртних исхода региструје се код одраслих испод 50 година, у односу на ретке случајеве смртног исхода код старијих. Код сезонског грипа се око 90 одсто тешких и фаталних случајева дешава код људи од 65 година или старијих.

Клиничари широм света пријављују веома тешке форме болести код младих и здравих особа, што се ретко виђа током сезонских инфекција инфлуенцом. Код тих пацијената, вирус директно инфицира плућа изазивајући тешке респираторне поремећаје, кажу стручњаци.

Укратко, суочавамо се са веома озбиљним „противником“. Опасност коју са собом носи овај злоћудни ви-

Заштитијте себе и друге

рус никако не треба олако схватати, па је и овај текст мали допринос борби против новог грипа.

И да поновимо, основне мере превенције су одстојање од најмање метар од других особа, проветравање просторија, редовно прање руку сапуном и топлом водом, хигијена дисајних путева што подразумева и покривање носа и уста приликом кашљања марамицом, коју после употребе треба бацити.

Потрудимо се да учинимо све што је до нас како би победили. Срећно.

РАД КОМИСИЈЕ ЗА ТЕХНОЛОШКА ПИТАЊА СИНДИКАТА ПТТ СРБИЈЕ

И технологија дошла на ред

Напокон смо добили уверавања да је у Предузећу у току формирање комисије којој ће основни задатак бити да поново преиспита све проблеме који су искрсли са новим услугама, упутствима и дописима којима су, у циљу што бржег спровођења уговора који у појединим случајевима нису могли да се укомпонују у досадашње, увелико превазиђене правилнике и упутства о начину вршења поштанских услуга, свакодневно обасипане радне јединице.

Комисија нашег синдиката, која се бави технолошким проблемима, небројено пута је покушавала да укаже на велики број нелогичности и противуречности у поступцима обављања појединих нових услуга које су у супротности са досадашњим (још увек на снази) технолошким правилницима и упутствима. Такође смо указивали и на нелогичности у нормама и организационим проблемима при извршавању тих услуга, које су доприносиле појави великог незадовољства међу радницима, пошто су били у обавези да их извршавају. Настојали смо да у свакој прилици и контакту са пословодством и људима компетентним за организацију функционисања основне делатности у Предузећу уговоримо правце деловања како би се проблеми почели решавати.

Надамо се да ће ове најаве означити почетак краја незадовољства директних извршилаца услуга у Предузећу и бити важан корак ка обостраном разумевању проблема. Ово ће, уз обећање ресорног министарства у правцу постављања и поштовања правила и стандарда понашања на тржишту ових услуга, значити и ново позиционирање Поште на тржишту на коме смо до сада деловали прилично немоћно и пасивно. Модернизацијом прераде пошиљака постићи ћемо брзину и избећи задржавања пошиљака у прерадним центрима. То би, у коначном збиру са фокусирањем кадрова на квалитет и професионалност, по изласку земље из кризе дало прогресиван ефекат, а корисници би осетили виши квалитет услуге и професионалност наших радника. Све ово је могуће постићи уз обострано разумевање и уважавање наше основне делатности од

Момчило Јелисавић

странице послодаваца, као и заједничким радом на превазилажењу проблема. За потребан „благослов“ политичких структура, задужено је пословодство.

Бавећи се овом темом и припремајући се за суочавање са технолозима нашег предузећа, уочили смо и издвојили технолошке проблеме за које сматрамо да их треба што пре решити:

1. ПОШТАНСКЕ ПОШИЉКЕ

Упуство за рад у поштама при поручивању издања Завода за уџбенике: Недостаје Правилником о статистици одређено утврђивање норме за ову услугу. Услуга није нормирана. Зашто?

Пакет са уџбеницима у приспећу се обавезно мери и измерена вредност се упоређује са назначеном на самој пошиљци. То захтева утврђивање норме, јер је нелогично да буде иста као и за друге пакете, за које нисмо у обавези мерење у приспећу осим у изузетним случајевима. Не

треба дозволити прослеђивање упутства о спровођењу услуге а да при том није дефинисан начин евидентирања и одређивања норме за исту.

Увидели смо и да је норма за „Извештај о приспећу пошиљке“ штампањем новог обрасца обезвређена, а није утврђена нова.

2. УСЛУГЕ НОВЧАНОГ ПОСЛОВАЊА

Лична примања (исплате пензија и других социјалних принадежности) се морају исплаћивати искључиво лично примаоцу, без обзира на одлуку Заједнице (односно сада Дирекције за новчане услуге) која је прописала минимални износ (тренутно 2000 динара) по коме се новчане дознаке могу исплатити лицима у замену, сродницима, комшијама

Који од упутстава и правилника је на снази?

Уговор и упутство о исплати пензија и новчаних накнада из пензијског и инвалидског осигурања запослених из 1993. године, којим је дефинисано пуномоћје са роком важности од шест месеци или Приручник за технолошку обуку достављача из 2006. године, где је назначено да се је назначено да се је назначено „лична примања“ по налогу ревизора не сме исплаћивати лицима у замену и носи се само једном.

Правилником (Жута књига), издање 1989 год, предвиђене су две доставе за сва новчана документа, а Приручником за технолошку обуку достављача за ТР упутнице је предвиђено да се на

доставу износе једанпут. Оба Правилника су још увек на снази??

Жигосање пошиљака као посебна услуга није предвиђена у Правилнику о статистици и нормама. Како евидентирати рад приликом обавезног жигосања приспелих ТР упутница? Упуством о исплати ТР упутница је захтевано да се ТР упутнице жигошу са датумом приспећа, као и да се на истим испише број приспећа, што захтева доста времена.

3. УРУЧЕЊЕ ПОШИЉАКА

Конципирањем и израдом новог обрасца „Извештај о приспећу пошиљке“ предвиђен је унос већег броја параметара него што је било обавезно на старом обрасцу. Стога сматрамо да је било неопходно поновно нормирати услугу „Сачињавање извештаја о приспећу пошиљке“ (Шифре 0925 и 0926).

Налог за задржавање пошиљака у одредишној пошти је супротан са правилником у коме се инсистира изношење пошиљака првом наредном доставом. Зашто се у овом случају боримо за корисника а у претходном, код исплате личних дознака, не?

Осигурана сума код поштоноше.

Износ средстава на рејону једним изласком је релативна и променљива величина и подложна је месечним променама. Сматрамо да је неопходно координирано правити–кориговати путне листове за поштоноше, узимајући у обзир став службе која ради осигурања и одређује осигуране суме.

Кроз договор покушати превазићи проблеме доставних рејона, мањка поштоноша за време сезоне годишњег одмора, немогућност коришћења годишњих одмора, као и поштовање додељивања возила ако је то путним листом предвиђено.

Знамо да се пређени пут рачуна на петосатној достави. Потребно је омогућити да поштоноша може да испоштује радно време и са рејона се врати сходно путном листу (осим у изузетном случајевима) неколико пута месечно – када су поделе новчаних дознака или велике количи-

Честіа дилема: Који од уіуіуісїава и ї правилника їрмениїи

не пошиљака које се појављују периодично.

Униформе обезбеђивати сходно правилнику и у целости а не парцијално.

4. ПОСЛОВИ ПОШТАНСКИХ ЦЕНТРА

Претовар пакета у ГПЦ у ПЦ-у, Претоварној тачки... да ли је потребно бројање истих и евидентирање у Статистици? Да ли је то обухваћено шифром 1022-1023 односно 1024? Усмерење пакета у приспећу – Усмерење ЛЦ пош. у прет. тачки односно

Претїовар їакеїїа у ГПЦ-у

Усмерење АО пош.у прет. тачки? Пакети нису ни ЛЦ ни АО пошиљка!

Шта је са процесом „Скенирања пакета“, процесом који се накнадно појавио после ступања на снагу Правилника о статистици и нормама (април 2006)? Евидентно је да се бар-код налепница лепи на чело пакета на који је додат дуги пакет, а налепница прекривена тим новим пакетом. Где бројати преслагање пакета да би се омогућило скенирање

другог који је испод претходног?

Захтевамо једнообразан приступ у свим радним јединицама по питању откривања фалсификованих новчаница. Накнаде вршити на штету Предузећа или кориговати норму по питању бројања новца. Садашња норма не омогућава визуелну проверу новчаница у свежњевима.

Захтевамо јасан одговор пословодства Предузећа шта су планирали са сигурносним коферима и да ли имају даљу перспективу, с обзиром на то да се у досадашњој примени нису показали као ефикасни. Да ли постоје други типови кофера који би били ефикаснији и подеснији за наше потребе?

Ово је само део проблема са којима смо се сусрели а са којима се наши радници свакодневно боре. Циљ нам је да покренемо успавано пословодство и заједнички, на основу конкретних примера, исправимо што је више могуће нелогичности и недоследности у нашим актима којима се регулише функционисање основне делатности. Позивамо и све наше чланове да нам доставе уочене нелогичности и проблеме на адресу Комисије за технологију при Синдикату ПТТ Србије. Ми ћемо се потрудити да квалитетно и заједнички размотримо све примедбе и да новим правилницима решимо све проблеме, на обострано задовољство.

Момчило Јелисавчић

ПРИЛИКОМ ЗАКЉУЧЕЊА ПОЛИСЕ КОЛЕКТИВНОГ ОСИГУРАЊА ПРИМЕЊЕН
ЗАКОНСКИ МИНИМУМ**Нова полиса – корак уназад**

Закључена је нова Полиса колективног осигурања запослених и радно ангажованих лица по основу уговора, од ризика смрти услед болести или, несрећног случаја за 24 сата као и инвалидитета и претрпљеног великог бола и страха узрочно последично повезаног са деловањем одређених спољних фактора, а у вези је са радом.

Опште је мишљење да је ова полиса корак уназад у односу на начин на који су наши радници били осигурани у претходном периоду. Како смо сазнали, приликом поступка уговарања и закључења полисе, вршен је притисак да се примени законски минимум. Интересантно је и да у поступку одабира осигуравајуће куће нису учествовали представници синдиката и поред чињенице да је то до сада била пракса.

А да смо били укључени, сигурно је да не бисмо дозволили да нам се ускрати већ стечени ниво права и залагали би се да нова полиса буде барем на нивоу старе. Указали смо на уочене пропусте и захтевали од генералног директора да убудуће учествујемо у поступцима који се директно тичу права запослених, што је са њим и договорено. Било како било, уговор је потписан и полиса је важећа па смо, ради ваше боље информисаности, одлучили да вас упознамо са детаљима и вашим правима без обзира на све њене мањкавости.

**ВАЖНОСТ ДО 15. СЕПТЕМБРА
2010. ГОДИНЕ**

Јавно предузеће ПТТ саобраћаја „Србија“ је након спроведеног поступка јавне набавке са „Деоничарским друштвом за осигурање и реосигурање“ Нови Сад закључило полису колективног осигурања запослених, привремено радно ангажованих лица као и лица која се налазе на обавезном производном

раду, професионалној пракси или практичној настави.

Полисом је обухваћен ризик смрти услед повреде или болести за 24 сата, инвалидитет услед несрећног случаја за време рада, као једини законом прописан облик обавезног осигурања, као и претрпљен велики бол и страх без обзира да ли је наступила инвалидност за случај напада трећег лица или уједа или удара животиње, односно другог спољњег фактора, а у вези је са радом.

Предметна полиса обухвата осигуравајући период од 15. септембра 2009. до 15. септембра 2010. године. Сви запослени у Предузећу су по напред наведеној полиси, осигурани од следећих ризика:

– смрт услед болести	250.000,00 динара;
– смрт услед незгоде	250.000,00 динара;
– инвалидност као последица повреде на раду 100%	500.000,00 динара;

Осигурањем је обухваћено право осигураника на обештећење 3 одсто до 10 одсто максималне суме инвалидитета за напад трећег лица, удара или уједа животиње, односно другог спољњег фактора, уколико је осигураник, према процени лекара, претрпео велики бол и страх без обзира да ли је наступила инвалидност.

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

За случај незгоде која се догоди запосленом на раду потребно је комплетирати следећу документацију:

– Попуњену Пријаву осигураног случаја „Деоничарског друштва за осигурање и реосигурање Нови Сад“, коју треба да потпише осигураник на лицу пријаве, а на наличју исте потребно је да се потпише одговорно лице организационе

целине у којој је осигураник запослен;

– Испод потписа осигураника уписати матични број осигураника, број текућег рачуна и код које банке је отворен, приложити обострану копију картице која се односи на наведени лични текући рачун осигураника и телефонски број осигураника како би Служба за ликвидацију штета осигураваача могла да контактира са осигураником уколико за то има потребе;

– Извештај о повреди на раду оверен од стране надлежне филијале здравственог осигурања;

– Комплетну медицинску документацију о току лечења (неизоставно први извештај лекара од дана кад се осигураник повредио до завршног мишљења одговарајућег лекара специјалисте, као и рендгенске снимке уколико су саставни део медицинске документације);

– Потврду о чињеници од кад је запослени у радном односу у Предузећу;

– За лица која су радно ангажована на основу уговора доставити копију уговора;

– Изјаву запосленог-осигураника у којој треба навести кратак опис начина на који му се незгода догодила;

– Изјаву очевица незгоде;

– Уколико се ради о саобраћајној незгоди, доставити записник МУП о извршеном увиђају;

– Извештаје о привременој спречености за рад – копије (неизоставно завршна дознака).

Поред наведене документације обавезно је за сваки појединачни осигурани случај доставити потврду организационе целине у којој осигураник ради о чињеници да ли је због осигураног случаја запослени користио боловање и у ком периоду, односно потврду да запослени није користио боловање.

ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА СМРТНИ СЛУЧАЈ

За смртни случај услед болести или незгоде потребно је комплетирати следећу документацију:

– Пријаву несрећног случаја потписана од стране наследника – корисника осигурања;

– Отпусну листу са епикризом или потврду лекара који је констатовао смрт;

– Извод из МК умрлих;

– Извод из МК венчаних за брачног друга;

– Извод из МК рођених за dedu;

– Потврду дату у општини или суду пред два сведока да покојник, бивши осигураник после своје смрти поред поименце наведене деце није имао другу брачну нити ванбрачну нити безусловно усвојену децу;

– За брачног друга потребно је уверење надлежног окружног суда да није покретан бракоразводни спор;

– Уколико је запослени после своје смрти оставио малолетно дете, потребно је прибавити решење надлежног центра за социјални рад коме треба уплатити средства добијена по основу осигурања;

– Потврду о чињеници од кад је запослени био у радном односу у Предузећу;

– За лица која су радно ангажована на основу уговора доставити копију уговора;

– Извештаје о привременој спречености за рад (копије);

– Уколико се ради о саобраћајној незгоди, доставити записник МУП о извршеном увиђају.

Испод потписа корисника осигурања штампаним словима исписати матични број корисника осигурања, број текућег рачуна и код које је банке отворен, као и обострану копију картице, која се односи на наведени текући рачун свих корисника осигурања, ш који треба извршити уплату и контакт телефон корисника осигурања. Уколико неки од корисника осигурања нема лични текући рачун, доставити пуномоћје дато лицу на чији текући

рачун може бити извршена уплата. Пуномоћје треба оверити у општини или суду.

Поред наведене документације обавезно је за сваки појединачни осигурани случај доставити потврду организационе целине у којој осигураник ради, о чињеници да ли је запослени користио боловање и у ком периоду, односно потврду да запослени није користио боловање.

Наведеном полисом уговорено је право на обештећење за случај напада трећи лица, удара или уједа животиње односно другог спољњег фактора, а у вези је са радом, а које се може остварити у износу 3 одсто до 10 одсто уговорене суме за 100 одсто инвалидности, уколико се на основу медицинске документације, а према процени лекара цензора, може утврдити да је осигураник претрпео велики бол и страх без обзира да ли је наступила инвалидност.

Посебно напомињемо да је приликом пријављивања овог вида осигураног случаја неопходно, поред попуњене Пријаве осигураног случаја, доставити и копију Извештаја о повреди на раду, као и извештај неуропсихијатра или психијатра из ког произилази да је запослени доживео велики бол и страх.

Стога молимо да надлежно лице у организационој целини неизоставно сугерише запосленом који је доживео велики бол и страх да се јави специјалисти неуропсихијатру или психијатру, будући да смо уочили да лекари опште праксе врло ретко у оваквим случајевима упућују запослене на овакву врсту прегледа.

ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ПРЕТРПЉЕНИ ВЕЛИКИ БОЛ И СТРАХ

Дакле, како би одштетни захтев запослених за претрпљени велики бол и страх били комплетни, потребно је обавезно доставити:

– Оверени Извештај о повреди на раду;

– Извештај лекара о првом прегледу, медицинску документацију о току лечења специјалистички извештај лекара специјалисте психијатра или неуропсихијатра и рендген-

ске снимке уколико постоје;

– Потврду МУП о извршеној или покушаној оружаној пљачки или разбојништву;

– Обе изјаве, како запосленог тако и непосредног руководиоца.

Овом приликом вас обавештавамо да запослени који нису задовољни начином решавања одштетног захтева ДДОР-а Нови Сад по полиси колективног осигурања запослених од последица несрећног случаја могу уложити жалбу другостепеној комисији ДДОР-а, која се подноси Огранку Главне филијале Београд 1 на адресу: Београд, Маршала Бирјузова 3-5

Када се догоди осигурани случај, осигураник је дужан да изврши пријаву на обрасцу Пријава осигураног случаја. Другу страну пријаве, Потврду уговарача осигурања попуњава и оверава одговорно лице организационе целине предузећа у којој је осигураник запослен.

За запослене у радним јединицама ван подручја Београда, комплетну документацију доставити „Деоничарском друштву за осигурање и реосигурање Нови Сад” на адресу Београд, Главна филијала Београд, Ул. Маршала Бирјузова 3-5.

За запослене у организационим целинама на подручју Београда комплетна документација доставља се Дирекцији за правне послове, Сектору за имовинско правне послове, Служби за послове осигурања, на адресу Београд, Таковска 2.

У претходном осигуравајућем периоду уочено је да се копије прослеђене документације не достављају Служби за послове осигурања, па тако они нису у могућности да имају комплетан увид у реализацију одштетних захтева осигураника односно корисника осигурања. Сходно напред наведеном, у Служби моле да се документација у оригиналу истовремено доставља осигуравачу, а копија Служби за послове осигурања.

У случају потребе за додатним информацијама можете се обратити Снежани Живковић на телефон 011/33-41-022 или Олгици Јевремовић на телефон 011/33-40-738.

Златко Фабијан: Пошта је велики систем

Кад сѐ се и где зајослили?

„У бившој Пошти Београд – 6 (садашњи Београд центар) 1983. године. Прво сам био поштар, потом дељач, па картиста, а онда сам прешао у Пакетску доставу, где сам радио буквално све. Од 1989. године сам у Припреми, где и данас радим.“

Шта не бисте радили?

„Никада не бих радио оно што би повредило мени блиске људе.“

Колико просечно дневно сјавајте?

„Између пет и шест сати.“

Шта сѐ недавно сањали?

„Не сањам ништа, односно заборавим шта сам сањао.“

Коју пословицу највише цените?

„Има јако пуно народних пословица које волим и ценим, тако да се не бих везивао само за једну. Ако ипак инсистирате, онда је то ова: „Не зна здрав човек колико је богат!“

Који део дана, седмице, месеца и године највише волите?

„Предвече, субота, јули, лето.“

Где радије идиш – на море, у планину, на језера, у бање?

„Ако могу, онда, најрадије – на море.“

Кад сѐ били на зимовању?

„Одавно већ нигде, а зимовање у „Зеленкади“ на Златибору било је пре десетак година.“

Чега се њлашиш?

„Ничега посебно, можда само преране смрти.“

Кад се осећаш као у клојци?

„Само онда кад нисам у стању да урадим оно што сам наумио.“

Чему се највише радујеш?

„Сваком успеху моје деце.“

Шта је њо синдикална борба?

„Борба против ветереча... Ша-

лим се. Можда је питање требало да гласи – Шта би то требало да буде синдикална борба?“

Шта је њо њрошачка корѡ?

„Нешто ирационално, што служи свим властима за замајавање народа.“

Ко је за вас синдикални лидер?

„Човек коме се верује и који иза себе има подршку чланова свог синдиката, као и поштовање оних који нису у том синдикату.“

Чију слику носите у новчанику?

„Своје супруге и својих кћерки.“

Које новине читаш?

„Све, а понајвише „Курир“, „Новости“...“

Шта ѡледаш на ѡтелевизији?

„Све, а кад хоћу да се одморим и опустим волим да погледам добар акциони филм.“

Колико имаш ѡријашља?

„Не баш пуно, али мени довољно.“

Шта највише цените ког ѡријашља?

„Искреност на првом месту, а затим поштење.“

Какве сѐ нарави?

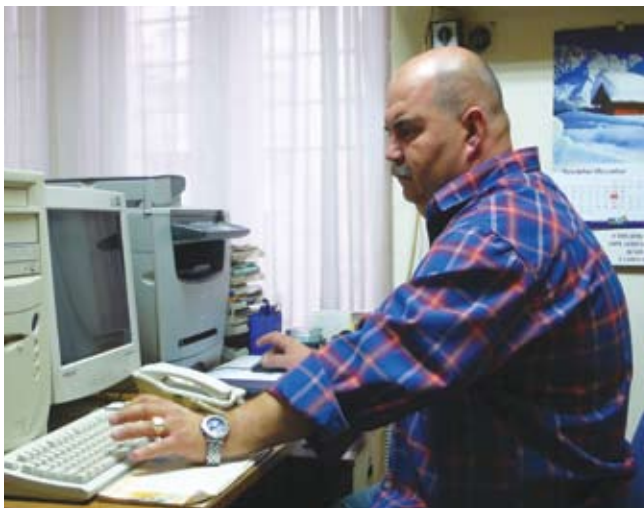
„Јако плаховите, брзо планем, али се брзо и смирим.“

О чему не желиш никад да ѡричаш?

„О смрти.“

Шта никад не бисте ѡпросили?

„Нема ствари коју ја не бих никад опростио.“

Веома динамичан, маркантан и сугестиван, један од лидера нашег Синдиката у Београду – Златко Фабијан, председник је Синдикалне организације ПТТ „Београд центар“.

Рођен је 28. јула 1961. у Призрену, у породици официра тадашње ЈНА. Основну школу и Гимназију завршио је у Призрену, у војсци је био 1980, а после тога завршио је две године Правног факултета. У Београд с породицом досељава 1982, а у Пошти је од 1983. године.

„Оженио сам се 1988. године са Мирјаном, која ради у „Телекому“. Родитељи смо двома прелепим девојкама Марији и Катарици. Марија је студент друге године француског језика на Филолошком факултету, а Катарина је на првој години економије (Финансије и банкарство) на Универзитету „Сингидунум“ у Београду.“

У нашем Синдикату је веома активан од 2001. године.

**Коме бисџе желели да се изви-
ниџе?**

„Никоме посебно.“

Шџа је за вас среџа?

„Јако тешко питање, можда неки
унутрашњи мир, можда...“

**Како замишљаџе савршену
сређу?**

„Не замишљајам је никако, јер она
не постоји.“

**Коме ђеџе вечно биџи захвал-
ни?**

„Својим родитељима.“

**Шџа је ваша најдрагоценија
имовина?**

„Моја најдрагоценија имовина је
моја породица.“

**Шџа мислиџе о модерном до-
бу?**

„Ништа посебно, има своје лепе и
своје лоше стране.“

Која нада држи човечансџво?

„Нада у боље сутра.“

**Да ли човечансџво брзо или
сџоро најређује?**

„У неким сегментима јако брзо, а у
неким јако споро.“

Шџа мислиџе о џранзицији?

„Ништа лепо не мислим о нашој
транзицији.“

**Коју боју одеђе најрадије носи-
џе?**

„Плаву или црну.“

Коџ иџсца најрадије чиџаџе?

„У последње време ни једног, што
је јако жалосно, а раније сам читао
све што ми је долазило под руку.“

Коџ сликара највише цениџе?

„Не разумем се посебно у сликар-
ство, тако да немам неког посебног
сликара ког највише ценим.“

**Шџа мислиџе о замкама
живоџа?**

„Треба их избегавати, колико год
је то могуће.“

Знаџе ли шџа су секџе?

„Знам и мислим да је то пошаст чо-
вечанства.“

Која гроџа је најџора?

„Све су дроге лоше, нема најбоље
нити најгоре.“

Којим се сџорџом бавиџе?

„Ни једним посебно, а када имам
времена волим стони тенис, шах и
пливање.“

Која иџсма најрадије иџшеџе?

„Не пишем писма.“

**Да ли су иџшџари омиљени
људи?**

„Можда у једном делу људског ро-
да, код најстаријих.“

**Да ли сџе иџгели филм „По-
шџар“ са Кевином Косџнером?**

„Да, више пута.“

Коју иџсму најрадије иџвушиџе?

„Ни једну посебно.“

**Шџа је иџресудније: љубав или
инџерес?**

„Тужно, али у данашње време је
пресуднији интерес, уместо да буде
обрнуто.“

**Даџџе краџџку дефиницију наше
иџшеџе?**

„Пошта је један велики систем, ко-
ји у нашем друштву, на жалост, нема
место које му припада.“

**За крај кажиџе још неџџо, шџа
иџд желиџе?**

„Волео бих да се сви окренемо око
себе и погледамо коме је потребна
наша помоћ, лепа реч, осмех.“

Б. С.

РЕКЛИ СУ

О КЊИЗИ

- Носи стари капут и купи нову књигу. (Остин ФЕЛПС)
- Идеје које су ми промениле живот добила сам читајући. (Бел ХУКС)
- Не знам ниједан проблем који сат времена читања није ублажило. (Шарл де СЕКОНДА)
- Књиге су наше најтише и најверније пријатељице, најлакше је доћи до њих, дају најмудрије савете и најстрпљивије су учитељице. (Чарлс В. ЕЛИОТ)
- Соба без књига је као тело без душе. (ЦИЦЕРОН)
- Човек који чита требало би да буде интензивно жив. Књига би требало да буде ватрена лопта у његовој руци. (Езра ПАУНД)
- Дobar роман казује нам истину о свом јунаку, лош роман казује нам истину о свом писцу. (Џ.К. ЧЕСТЕРТОН)
- Осим пса, књига је човеков најбољи пријатељ. (Гручо МАРКС)
- Читање је једно од великих задовољстава које вам самођа омогуђује. (Харолд БЛУМ)
- Колико је само људи започело нову еру у свом животу прочитавши књигу! (Хенри Дејвид ТОРО)
- Где је још људска природа тако слаба као у књижари! (Хенри Ворд БИЧЕР)
- Никад не судите о књизи по филму. (Џ. В. ИГАН)

